

Til beslutningsforslag nr. B. 136. Betænkning afgivet af arbejdsmarkedsudvalget den 26. maj 1986

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om en handlingsplan for et asbestfrit Danmark

[af Kaj Poulsen (S) m.fl.]

Udvalget har behandlet forslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har modtaget en skriftlig henvendelse fra Dansk Arbejdsgiverforening.

Herefter indstiller *udvalget* forslaget til *vedtagelse* med det af udvalget stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) ønsker at udtale følgende:

Mindretallet er tilfreds med, at folketinget i asbestspørgsmålet er nået så langt, at det pålægges regeringen at udarbejde en handlingsplan for et asbestfrit Danmark til fremlæggelse i oktober 1986. Det er også godt, at denne handlingsplan skal begrunde, hvorfor de i det oprindelige forslag nævnte slutdatoer for dispensationer eventuelt ikke vil kunne overholdes, ligesom det skal begrundes, hvorfor grænseværdien eventuelt ikke vil kunne nedsættes til 0,1 fiber pr. cm³.

Mindretallet er imidlertid ikke enig i, at der ikke for tiden skulle findes tilfredsstillende asbestfri erstatninger for større tagplader, og at tilladelsen til fortsat produktion for disse derfor opretholdes 1 år længere end øvrige asbestcementprodukter. Mindretallet mener, at dette er eftergiveness over for Dansk Eternitfabrik A/S.

Mindretallet er heller ikke enig i bemærkningerne om, at nedtagning af ubeskadigede asbestholdige byggematerialer kun undtagelsesvis kan anses for en god løsning. Mindre-

tallet mener, at asbestholdige plader skal nedtages under iagttagelse af alle foranstaltninger med hensyn til rengøring osv. Men det er vigtigt, at dette arbejde ikke sker i panik og på må og få. Derfor skal der i de enkelte kommuner m.v. udarbejdes handlingsplaner, hvorefter pladerne tages ned i prioriteret rækkefølge, selvfølgelig startende med de plader, der er beskadiget, og de, der er mest udsatte for at blive beskadiget. Det er også vigtigt at få de plader ned, som skjuler installationer, f.eks. ventilation eller elektriske anlæg. Forsegling af materialet med f.eks. plastfolie kan bruges som en nødløsning, da fibrene kan bindes på den måde. Men brandrisikoen vil stige. Der vil endvidere opstå problemer med lyd-dæmpning. De lofts- og vægplader, der er intakte, kommer i anden række. Men fjernes skal de.

Alt i alt ser mindretallet denne sag som et bevis på, at det nytter med en offentlig debat, og at der skal et stort og voldsomt pres til udefra for at få folketinget til at ændre holdning, når der er kapitalinteresser på spil.

Ændringsforslag

Til teksten

Af *udvalget*, tiltrådt af *arbejdsministeren*:

Beslutningsforslagets tekst affattes således:

»Folketinget pålægger regeringen at udarbejde en handlingsplan for et asbestfrit Danmark til fremlæggelse i oktober måned 1986.

Handlingsplanen skal have følgende indhold:

1. Friktionsbelægninger, pakninger og kommutatorer

Den nuværende undtagelse fra det generelle forbud mod asbest er uden tidsbegrænsning for friktionsbelægninger og pakninger, mens anvendelse af asbest i kommutatorer er tilladt til januar 1990.

Der må nu fastsættes skærpede tidsfrister for fremstilling og anvendelse af asbest på disse områder.

2. Tagbeklædning, facadebeklædning og støjskærme

Der skal gennemføres et forbud mod fremstilling af asbestholdige tagbeklædninger, facadebeklædninger og støjskærme pr. 1. januar 1987, dog således, at fremstilling af større tagbeklædningsplader (B 5- og B 9-plader) med tilbehør tillades indtil 1. januar 1988.

3. Lejeforinger

Det må afprøves, om der på international basis er mulighed for at etablere et forsknings- og udviklingsprogram, der kan fremkomme med erstatningsmateriale for specielle lejeforinger anvendt i skibe.

4. Kortlægning af asbestforekomster

Det pålægges regeringen at igangsætte en kortlægning, der kan klarlægge de steder, hvor der er installeret eller anvendt asbest. Resultatet af kortlægningen skal foreligge ved udgangen af 1986.

5. Fjernelse af farlige asbestforekomster

Det pålægges regeringen at sikre, at de enkelte private og offentlige virksomheder får tilstrækkeligt grundlag for at gennemføre en effektiv fjernelse af farlige asbestforekomster.

6. Grænseværdi

Nedsættelse af den arbejdsmiljømæssige grænseværdi er ønskelig.«

Bemærkninger

Ad 1

De nærmere frister skal fastsættes i samarbejde med bl.a. justitsministeriet og kræver nøjere tekniske vurderinger. Såfremt imidlertid handlingsplanen sætter andre tidsfrister end dem, som var angivet i nærværende beslutningsforslag ved fremsættelsen (folketinget 1985-86, blad nr. 765), skal dette begrundes i planen.

Ad 2

Da der ikke for nærværende findes tilfredsstillende asbestfri erstatninger for større tagplader (de såkaldte B 5- og B 9-plader, som primært anvendes til industri- og landbrugsbygninger), opretholdes tilladelsen til at fremstille disse plader med tilbehør 1 år længere end øvrige asbestcementprodukter.

Ad 3

Der tages som en begyndelse kontakt til de internationale klassifikationselskaber med henblik på undersøgelse af mulighederne for godkendelse af erstatningsmateriale for asbest i lejeforinger. Klassifikationselskabernes accept af ideen er afgørende, idet selskaberne bl.a. afgør, om skibene kan forsikres, og heri indgår bl.a. spørgsmålet om lejeforingernes styrke.

Ad 4

Kortlægningen skal udføres på en sådan måde, at der kan gives tilstrækkelig vejledning til reparatører m.fl. for at sikre disse et sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt arbejdsmiljø. Statens byggeforskningsinstituts anvisning nr. 153 om asbestholdige materialer er et egnet redskab hertil.

Arbejdstilsynet må pålægge offentlige og private virksomheder at oplyse sikkerhedsudvalgene om, hvor og til hvilke formål der er anvendt eller påtænkes anvendt asbest.

Ad 5

Ansvar for fjernelsen af farlige asbestforekomster påhviler den enkelte arbejdsgiver i overensstemmelse med arbejdsmiljøløvens almindelige regler. Denne forpligtelse gælder for private og offentlige virksomheder på lige fod. Den under 4 nævnte kortlægning må af den enkelte arbejdsgiver følges op af en

drøftelse med sikkerhedsorganisationen, om der i virksomheden er behov for en fjernelse af asbestforekomster. Arbejdstilsynet må i fornødent omfang bidrage til, at denne proces gennemføres, både ved generel information og vejledning og med påbudsafgivelse.

Ved prioriteringen af indsatsen skal det indgå i overvejelserne, at nedtagning af ubeskadigede asbestholdige byggematerialer kun undtagelsesvis kan anses for en god løsning p.g.a. risikoen for, at materialet i forbindelse med nedtagningen brækker eller smuldrer og forårsager en kraftig spredning af asbestfibre i bygninger og derved forurener indeklimaet,

jfr. byggestyrelsens vejledning om asbestholdige materialer til loft- og vægbeklædninger. Ved fjernelse af farlige asbestforekomster skal arbejdstilsynets retningslinjer følges, og arbejdsministeren skal undersøge muligheden for, at dette præciseres i alle offentlige myndigheders udbudsmateriale ved reparations- og nedrivningsarbejder.

Ad 6

Såfremt grænseværdien ikke kan nedsættes til 0,1 fiber pr. cm³, skal det i handlingsplanen begrundes, hvorfor dette ikke kan lade sig gøre.

Houe (KF) Henning Andersen (KF) Bo Kristensen (KF) fmd. Jette Thomsen (KF)

Jens Peter Jensen (V) Tørnæs (V) Bollmann (CD) Kofod-Svendsen (KrF)

Jytte Andersen (S) Ole Vagn Christensen (S) Bakholt (S) Søren B. Jørgensen (S) nfmd.

Kaj Poulsen (S) Lilli Gyldenkilde (SF) Ole Henriksen (SF)

Elisabeth Bruun Olesen (VS) Estrup (RV)

Partierne FP og FD havde ikke medlemmer i udvalget.